

ÉPK specializációk átalakítása 2021 ősz

ÉPÍTŐMŰVÉSZETI SPECIALIZÁCIÓ

A specializációt hirdető tanszékek: Exploratív Építészeti Tanszék, Középülettervezési Tanszék, Lakóépülettervezési Tanszék

A specializáció felelős neve: évente automatikus váltásban egymással a tanszékek mindenkori vezetői (aktuálisan Nagy Márton DLA tanszékvezető egyetemi docens, Szabó Levente DLA tanszékvezető egyetemi tanár és Vasáros Zsolt DLA tanszékvezető egyetemi tanár)

A specializáció bemutatása

Az Építőművészeti Specializációt alkotó tanszékek az Építészmérnöki Kar nagy hagyományú, iskolateremtő tervezési tanszékei, amelyek mindenkori soraikba és tanítványaik közé is számos hazai és nemzetközi szinten elismert építész sorolhatnak. Az alapításkor a tervezésoktatást funkcionális felosztás szerint képviselő tanszékek mára erős, egyéni arcúval rendelkező szellemi műhelyekké váltak. Közös és egyirányú elkötelezettséggel, de más-más felfogásban és eltérő megközelítésekkel képviselik az építészeti tervezéscélzás kulturális beágyazottságú, művészeti indíttatású, integratív, a valós építésztervezői-alkotói létformára jellemző karakterét. A specializáció tanszékei ezért egymással szorosan együttműködve, de egyéni nézőpontjukat, művészeti-oktatási módszereiket képviselve, a Karon belüli egymást erősítő építészkoláként vesznek részt a specializáció kurzusaiban.

Az Építőművészeti Specializációt a Kar három olyan tanszéke alapítja és alkotja, amelynek oktatói a mai magyar kortárs építészet hazai és nemzetközi díjakkal elismert, kiállításokon bemutatkozott, megvalósult, jelentős alkotásainak létrehozásában vettek felelős építész tervezőként részt. Ezért a specializáció fókusza nem is lehet más, mint az ezekből az építészeti munkákból származó, azok mögött rejlő kulturális és művészeti háttér, összefüggérendszer és egyéni alkotói látásmódok felmutatása.

A specializációt gondozó tanszékek az Építőművészeti Doktori Iskola fő bázisát alkotják, ezért a specializáció kurzusainak kialakításával elkötelezettek a doktori iskola utánpótlásának biztosítása iránt is.

A specializációt szervező tanszékek személyi állománya biztosítja és legitimálja a specializáció küldetésében megfogalmazottak egyetemi szintű megvalósítását: a három tanszék jelenleg 32 DLA-fokozattal, 1 PhD-fokozattal, 4 habilitált oktatóval, 4 professzorral, 7 akadémikussal, 1 Kossuth-, 11 Ybl-, 19 Pro Architectura-, 5 Molnár Péter-, 8 ICOMOS-, 2 Piranesi Honourable Mention- és 11 Nívódíjjal kitüntetett oktatóval ill. díjazott munkával rendelkezik. Az e mögött álló építőművészeti teljesítmények közvetlen háttérét jelentik a specializáció keretében végzendő oktatói felfogásunknak.

A specializációban részt vevő három tanszék 3x3 olyan tematikus stúdiót/műhelyt működtet, amelyek a hallgatók számára karakteresen különböző megközelítéseket, témákat, szemléletmódokat és programokat jelenítenek meg.

A minden kari specializációra érvényes felvételi minimumkövetelményekhez képest az Építőművészeti Specializációra jelentkezőktől előre meghatározott formátumú portfólió benyújtását kérjük, amely a specializációra való felvétel alapját képezi.

A specializációban megjelenő szakmai jellemzők

építőművészet, a belsőépítészet, a housing, a közösségi épülettervezés, az építészetelmélet, az építészeti ökológia, a környezettervezés, a társművészetek, a szolidáris építészet, az építészeti akadálymentesség, az integrált tervezés

A specializáció kötelező és kötelezően választott tantárgyai:

Az Építőművészeti Specializáció három tanszéke egyenként max. 6, egységesen 3-3 kredites kötelezően választható tantárgyak rendszerében gondolkodik, amelyeket párhuzamosan szabadon választható tantárgyakként vehetnek fel a saját specializáció hallgatói a kötelező kötválcso magjukon túl, és természetesen más specializációk hallgatói számára is nyitott ezek felvétele. A kötelezően választható tantárgyak egyrészt erősítik az egyes tanszékek és stúdiók/műhelyek szemléletét, felfogását, másrészt egyenként vagy tematikáikba integráltan mutatják fel a hallgatóknak az építőművészeti, széles értelemben vett kulturális beágyazottságú alkotói magatartáshoz, ezáltal a szakmagyakorláshoz szükséges képességeket és tudásterületeket, módszereket is. Ilyenek a teljesség igénye nélkül: az építészetelmélet, a belsőépítészet, a kortárs művészetek, a tájépítészet, a kézműves építészet, a bútortervezés, az alternatív - slow tech és smart tech -, illetve high tech tervezés, az egyetemes tervezés, stb. Az egyes kurzusok - változó belső arányokban - éppúgy tartalmaznak előadásokat, mint szemináriumi alkalmakat, külső épület- vagy éppen kortárs kiállítások meglátogatását, továbbá vitaalkalmakat, nyitott "open lecture"-öket, stb. A tárgyak követelményeinek teljesítését az egyes tanszékekhez és stúdióikhoz igazodó módon féléves szemináriumi dolgozatok, tervfeladatok beadása, terepmunkában való részvétel, illetve kiselőadások megtartása éppúgy jelentheti.

A kötválcso tekintetében annak a specializáció elvégzéséhez szükséges feltétele, hogy tartalmazzon legalább 1-1 elvégzett tantárgyat mindhárom specializációt alapító tanszékről.

Az Exploratív Építészeti Tanszék stúdiói:

STRATEGY – Új Építészeti Stratégiák Stúdió / Studio of New Architectural Strategies

Szinte lehetetlennek tűnik követni korunk technológiai fejlődését és lépést tartani folyamatosan változó kihívásaival. Ugyanakkor tudnunk kell róluk, hiszen – ahogy minden korban – ma és a közeljövőben is ezek feltételrendszere határozza meg életünket, épített környezetünket, tehát tervezési feladataink jó részének feltételrendszerét. A gyorsan változó technológia, újabb kihívások kutatása csak egy eszköz, megtanulása nem lehet cél. Amit tehetünk, az magunk, képességeink megismerése és fejlesztése. Minden feladat egyedi, testreszabott megoldást igényel. Ehhez kell a magunk képességeiből, hozzáállásunkból stratégiát alakítani. Ez mindenekelőtt józan, felelősségteljes, egyúttal innovatív tervezői hozzáállást feltételez. Így a stúdió fókuszában közepes léptékű és összetettségű, valós, aktuális építészeti feladatok állnak. A cél tervezési stratégia megalkotása, tervezésmódszertan elsajátítása, begyakorlása, mely a megismert különleges elvárásokhoz, összetett, technológiai igényekhez alapos, részletekbe menő, arányos tervezéssel igazodik, minden esetben magától értetődően követi a „design for all” szemléletet.

ALTERNATIVE - Alternatív Építészet Stúdió / Alternative Architecture Studio

A stúdió elsősorban, de nem kizárólagosan nagyvárosokon kívüli világgal foglalkozik, esetenként a tervezési és elméleti feladatokat a kultúrtáj léptékéből bontja ki. A tervezési és elméleti feladatokon keresztül a slow-tech és a smart-tech építészetet, a körforgásos gazdaság építészeti eszközeit, a zero-waste beavatkozások megvalósíthatóságát

vizsgáljuk, melybe beletartoznak a revitalizációs feladatok és a kifejezetten alacsony költségű beavatkozások is. Az alternatíva az építészeti eszköztár, az anyaghasználat, a beavatkozás léptéke, a célcsoport, azaz a használók érdekeinek figyelembe vétele mellett sokféle szempontot jelenthet – ezt a stúdió adott feladata/tematikája körvonalazza. A félév során az egyes témakörökhöz tartozó előadásokon, panelbeszélgetéseken keresztül ismerhetők meg a fenti témakörök alapvetései és aktualitásai.

NO CHOICE - Krízisépítészet Stúdió / Crisis Architecture Studio

A stúdió a humanitárius és demográfiai válságok kezelésének építészeti eszköztárával foglalkozik Magyarországon és nemzetközi közegben is. A tervezési feladatok alapja a krízistérségek terepi és elméleti kutatása (pl. Közel-Kelet, Észak-Afrika, Latin-Amerika, Délkelet-Ázsia). A stúdió a tervezési folyamatot globálisan, összefüggéseiben vizsgálja, hangsúlyt helyez a megvalósulás, megvalósíthatóság időbeli és anyagi vonzataira. Vizsgálja az adott térség vernakuláris építészeti megoldásain alapuló kortárs formálás lehetőségeit a klímataudatos és fenntartható tervezés szellemében. A tervezési és elméleti feladatok aktuális problémákkal, krízishelyzetekkel foglalkoznak, ezzel modellezve a valódi helyzetek megoldási lehetőségeit. Különleges fókusz jelentenek a helyi- és a helyidentitáshoz kapcsolódó feladatok, itt az örökségvédelem kerül az építészeti tervezéssel közös platformra.

A Középülettervezési Tanszék stúdiói:

RECOLLECTIVE - Építészet és emlékezet Stúdió / Recollective Architecture Studio

A stúdió az egyéni, kollektív és kulturális emlékezet fogalmain keresztül a múlt építészeti rétegzettségével, mintázatával foglalkozik. Az építészet időbeli dimenziója a közösségi építészet kiemelt szempontja, a szűkebb vagy tágabb közösség emlékezetének, identitásának formálódása miatt is. Nem csupán az épített örökség kortárs megközelítései, az emlékművek vagy az épületek, köztetek téri-időbeli rétegzettsége tartozik a stúdió fókuszába, hanem az építészeti koncepcióalkotásnak az emlékezés folyamatával való szoros kapcsolata is – mindig alkotói nézőpontból közelítve a kérdésekhez.

SUSTAINABLE - Fenntartható közösségek Stúdió / Sustainable Communities Studio

A stúdió a legkülönbözőbb közösségek igényeinek leginkább megfelelő, fenntartható modellekkel foglalkozik, mind az építés lehetséges szerepvállalása, mind a konkrét építészeti megoldások tekintetében. Felelőségünk, hogy olyan közösségi projektek szülessenek, azok tervezési, építészeti sajátosságait kutassuk és oktassuk, amelyek a különféle – hátrányos helyzetű vagy éppen más, civil alapon szerveződő – közösségek társadalmi jelenlétét, fenntarthatóságát segítik. A szociálisan érzékeny, szolidáris megközelítést jól jellemzi, hogy a tervezés közösségi párbeszédéből indul ki, a közösség életéből szorosan következik. Az effajta építészetben kiemelkedően fontos a közösség igényeinek, azok megismerésének és a proaktív, kezdeményező építész-habitusnak a jelentősége.

INNOVATIVE - Innovatív terek Stúdió / Innovative Spaces Studio

A stúdió a használati módjában, téri rendszerében folyamatosan és gyorsuló ütemben változó közösségi terek legkorszerűbb kísérleteivel, innovációs lehetőségeivel foglalkozik. Maga a változás többek között az átalakuló közösségi aktivitásokra, a technológia, az építéstechnológia fejlődésére, az egyes épülettípusokhoz kapcsolódó funkcionális igények átalakulására, és a téri-időbeli flexibilitás megjelenő követelményére vezethető vissza. A közösségi építészet innovációja alatt a középületek használati módjának, viselkedésének megújítására vonatkozó legprogresszívebb kísérleteket, kutatásokat és kezdeményezéseket érthetjük.

A Lakóépülettervezési Tanszék stúdiói:

CRAFT - Moduláris építészet Műhely / Modular Architecture Studio

Az előregyártás technológiai sokszínűsége és a korszerű, tipizált, moduláris rendszerek alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata mellett az iparosított gyártásban előállított termékek felfedezésével, megismerésével, és újraértelmezésével foglalkozik. Célja a kulturális környezet, társadalmi, vagy építéspolitikai folyamatok kihívásaihoz való alkalmazkodás, a modellezés, a gyártás, a csinálás, a kis léptékű anyagkísérletek és az építészet közötti kapcsolódási pontok feltérképezésére.

SOCIAL - Szociális lakhatás Műhely / Social Housing Studio

Az építész szerep felülvizsgálatával, a társadalom perifériáján, létbizonytalanságban élők, a támogatásra szorulóknak megsegítésének építészeti eszközeivel, módszereivel foglalkozik. Aktuális társadalmi kérdésekre keressük a választ. Az egyetemi oktatásban, a tervezési feladatoknál a fenntarthatóságra, környezetünk megóvására, az újrahasznosításra való törekvés, míg műhelyünkben a hallgatók szociális problémák iránti érzékenyítése is alapkövetelmény. A valós helyzetnek, a hátrányos helyzetűekről való tapasztalatszerzésnek, az interdiszciplináris szemléletnek, a helyszíni kutató munkának nagy jelentőséget tulajdonítunk. A szociális lakhatási feladatok a közösségi tervezésről, közösségépítésről, a tevékeny jelenlétről és a szociális elkötelezettségről is szólnak. Az egyetemi szociális építészeti projektekre, a gyakorlati tervezés oktatásra, a hallgatói munkák egyetemi évek alatt történő megvalósítására nagy hangsúlyt fektetünk.

CONSCIOUS - Fenntartható lakóhelyek Műhely / Studio of Conscious Living

A fenntarthatóság fogalmát a környezet, a társadalom, a gazdaság és a kultúra területére kiterjesztve kutatja a kortárs építészeti modellértékű megoldásait. A műhely által gondozott projekteknél cél a költségcsökkentés, az ökológiai lábnyom csökkentése, melynek eszköze lehet a kisebb területen vagy nagyobb közösségekben megvalósítható lakhatás, tereink és eszközeinek megosztása.

Táblázatot lásd külön.

[A specializáció félévekre bontott mintatanterve](#)

Táblázatot lásd külön.

[A TT1 helyén születő kötelezően választható csoportba tervezett tantárgy fenti táblázat szerinti adatokkal](#)

A jelenlegi Tanszéki terv 1. helyén születő kari kötelezően választható tantárgyat a specializáció tanszékei közösen szándékoznak meghirdetni a jövőben. A tárgy tervezési karakterű, amelynek kiírása, lebonyolítása a tervpályázatokhoz hasonló. A közös helyszínre és/vagy programra születő tervek a félév végén közös kiállításon mutatkoznak be. Így a hallgatóknak lehetősége lesz azonos feladaton gondolkodva az egyes tervezési tanszékek, műhelyek eltérő szemléleteibe, megközelítéseibe is betekinteni.

A tantárgy neve: ÉPÍTŐMŰVÉSZETI PROJEKTTÁRGY

[A specializáció átalakítása kapcsán megszűnő tantárgyak listája](#)

Táblázatot lásd külön.